

fiziki olarak yaptığı hareketlerdir. Oruçta, ibadetinde yeme içme yoktur. Namazda da bir şeyler yemek içmek yasaktır. Zekat da maddi bir harcama konusudur. Namaz ibadetinde de insanın bir zamanı Allah için harcaması vardır. Bu sebeple namaz pek çok ibadeti içinde barındırmaktadır. Bu varlıkların kendilerince yaptıkları ibadetin renklerini de namazda görürebiliriz. Kuşun kanadını kaldırması namazda başlarken elleri kaldırmaya ne kadarda benziyor. Secde anı, yumulmuş bir kedinin o andaki haliyle yaratıcısına saygısını anlatmıyor mu? Bu haşmetiyle ayakta dimdik duran bir ağaçta, kıyama ne güzel ifade ediyor? Namaz bir anlamda canlı-cansız varlıkların hal ve duruşlarıyla Allah'ın zikir ve teşbihlerini kapsayan bir ibadet hümusüdür. Zira kimi varlıklar yüzüstü, yer verilerek kimileri başları eğik olarak kimileri de dimdik ayakta durarak [3] Kimileri karınları üzerinde, kimileri dört ayak üzerinde, kimileri ise iki ayak üzerinde hareket halinde [4]. Yaratıcıları noksanlıktan tenzih kemal sıfatlarıyla zikir ve teşbih etmektedir. Dini bir devreye olan namaz imanın işareti kalbin ışığı, ruhun kuvveti, bedenın koruyucusu ve peygamberimizin ifadesiyle "Minin Miracıdır" Manevi bir yükselme ve mirasın sırrına erme vesilesi olan namaz, insanı ruhen ve ahlaken yükselten onu Allah'a yaklaştıran bir ibadettir. Bir Müslüman namazını eda ederken, onunla karşılaşabildiği konsantrasyonu sağlayabildiği eşit mirasın huzuruna ikmiş gibi bir ruh hali kazanır. O'nun yormuş gibi olur. İhsan şuuruna uyanır. Rükûat ve secdede iken başını kaldıracak olsa Cenabı Hakk'ın cemalini görmüş gibi bir hal içinde girer. Yine namazda insanın Rabbinen yakın olduğu an secde anıdır. Rükûat da iki büküm olan Müslüman, secdede bükümün bükümüdür. Efendimiz bu anın kıymetini şu ifadeleriyle nazarlarımıza sunmuştur. "Kulun Allah'a en yakın olduğu an secde anıdır. Orada duayı okuyup, a yapsın." [5] Bir rek'atta bir rükûat hali bulunurken iki secde olması, secdenin nemini anlatan diğer bir husustur. Niçin secde iki kez yapılır? Çünkü secde kalp ve ruhu ayakta tutan gıda gibidir. Nasıl ki a bir insan bir lokma ile doymaz onun gibi insanların okluğu ile insan birden fazla secde ister. Bunun halini Rabbinin Rahmine arz edeceği ikinci secdeyi arar. İkinci secde, namaz kılana verilmiş bir avans gibidir. İnsan okuyup, dua etmeli, yalvarmalı ve yakarmalıdır bu halde iken. Allah resulü bir defasında Hz. Sevbân'a hitaben "Okuyup secde etmelisin zira her secde ettiğinde Allah Teâlâ seni bir derece yükseltir. Bir hatayı da senden siler." demiştir. Allah Teâlâ buruyor ki "Ailene namazı emret ve kendin de ona devam et" [6] Namaz kılan bir fert olmaz yetmez, namaz kılan bir aile olmalıyız. (Taha 132) ayeti geldikten sonra peygamberimiz altı ay süre ile evli olan kızı Fatma'nın kapısına giderek "es salat es salat" diye seslenmiştir. Allah resulü bu hususta bizim stermemiz

